

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1429/2018
03.12.2020. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Катарине Манојловић Андрић и Добриле Страјина, чланова већа, у парници из радног односа тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Дејан Мудринић адвокат из ..., против тужене Средње школе „Светозар Милетић“ из Новог Сада, чији је пуномоћник Енике Вег адвокат из ..., ради исплате, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2509/17 од 15.01.2018. године, у седници већа одржаној дана 03.12.2020. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДА СЕ пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2509/17 од 15.01.2018. године у делу којим је преиначена првостепена пресуда и одлучено о трошковима другостепеног поступка, и у том делу предмет враћа другостепеном суду на поновно одлучивање о жалби тужиле.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П1 334/2016 од 03.07.2017. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужила тражила да се обавезе тужени на исплату накнаде штете због мање исплаћене зараде за период од 01.02.2013. године до 28.02.2017. године у новчаним износима наведеним у овом ставу изреке са законском затезном каматом на сваки новчани износ почев од означених датума па до коначне исплате, као и да јој исплати све будуће доспеле зараде за сваки месец рада до дана правноснажности пресуде са затезном каматом почев од дана доспелости сваке појединачне зараде па до коначне исплате, и да обрачуна и уплати надлежном Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање, Републичком фонду за здравствено осигурање и Националној служби за запошљавање припадајуће доприносе за социјално осигурање на основу која представља висину мање исплаћених зарада за сваки месец рада, за период и у висини одређеној претходним ставовима. Ставом другим изреке, обавезана је тужила да накнади туженом трошкове парничног поступка у износу од 47.210,00 динара са законском затезном каматом од пресуђења до исплате, у року од осам дана од дана правноснажности пресуде под претњом принудног извршења.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2509/17 од 15.01.2018. године, ставом првим изреке, делимично је преиначена пресуда Основног суда у Новом Саду П1 334/2016 од 03.07.2017. године, тако што је усвојен тужбени захтев и обавезана тужена да надокнади тужилу штету због мање исплаћене зараде за период од 01.02.2013. године до 28.02.2017. године у износима наведеним у овом ставу изреке са законском затезном каматом на сваки новчани износ рачунајући од 26-ог дана у

наредном месецу до исплате, као и да за тужиљу обрачуна и уплати надлежном Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање, Републичком фонду за здравствено осигурање и Националној служби за запошљавање припадајуће доприносе за социјално осигурање на основицу која представља висину мање исплаћених зарада за сваки месец рада за период и у висини наведеној у претходним ставовима те тужиљи накнади трошкове парничног поступка у износу од 145.040,00 динара у року од осам дана. Ставом другим изреке, жалба тужиље је одбијена и првостепена пресуда потврђена у преосталом делу којим је одбијен захтев за исплату свих будућих доспелих зарада за сваки месец рада до дана правноснажности пресуде са затезном каматом од доспелости сваке појединачне зараде до коначне исплате. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена да накнади тужиљи трошкове жалбеног поступка у износу од 56.840,00 динара у року од осам дана.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, дела којим је преиначена првостепена пресуда и одлучено о трошковима другостепеног поступка, тужена је на основу члана 404. ЗПП благовремено изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права.

Тужиља је поднела одговор на ревизију.

О ревизији тужене није одлучивано применом члана 404. ЗПП, јер је чланом 403. став 2. тачка 2. тог закона прописано да је ревизија увек дозвољена ако је другостепени суд преиначио првостепену пресуду и одлучио о захтевима странака.

Одлучујући о изјављеној ревизији, на основу члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да је ревизија тужене основана.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиља је током 1996. године засновала радни однос код туженог са IV степеном стручне спреме и радила је послове ... . Тужена је 05.10.2004. године објавила оглас за радно место ... са исправком од 12.10.2004. године, у којем је као један од услова за заснивање радног односа тражен VI степен стручне спреме. Тужиља је у међувремену стекла тај степен стручне спреме и зато се јавила на објављени оглас. Тужена је, решењем од 22.10.2004. године, засновала радни однос са тужиљом на неодређено време на означеном радном месту и утврдила коефицијент за обрачун и исплату њене плате од 9,80. Између странака је 15.07.2006. године закључен уговор о уређивању међусобних права, обавеза и одговорности којим је, између осталог, утврђен коефицијент за обрачун и исплату тужиљине плате од 11,20. Тужена је средства за исплату плата запослених обезбеђивала из буџета Републике Србије, на основу „ценус“ обрасца у који се уносе релевантни подаци о запосленима - број запослених, њихов степен стручне спреме, године радног стажа и друго. У периоду од 2008. године до јануара 2013. године тужена је обрачунавала тужиљину плату по коефицијенту 8,62, а додатна средства за исплату плате до њене висине обрачунате применом коефицијента 11,20, обезбеђивала је из сопствених прихода које је остваривала радом са ванредним ученицима и радом ресторана. Током 2012. године тужена је имала потешкоћа у пословању - рачун сопствених средстава био је празан, да би током 2014. године наступила финансијска консолидација али тужена више није могла да исплаћује тужиљи додатак на плату, већ је њену зараду обрачунавала применом коефицијента 8,62. Дуг тужене - разлика између исплаћене плате и плате обрачунате применом коефицијента 11,20 у спорном

периоду фебруар 2013. година - фебруар 2017. година износи укупно 340.218,38 динара.

Полазећи од тако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је одбио тужбени захтев. По налажењу тог суда, уговор о раду је акт заснивања и акт уређивања радног односа јер успоставља радни однос и одређује садржину права, обавеза и одговорности запосленог и послодавца у складу са законом и другим општим актима, којим се могу утврдити већа права и повољнији услови рада од права и услова утврђених законом, као и друга права која нису предвиђена законом. Уговором о међусобним правима, обавезама и одговорностима који су странке закључиле тужиљи је призната плата која је повољнија од плате прописане општим актом тужене и Уредбом о коефицијентима за обрачун и исплату плате запослених у јавним службама. Иако је тим уговором тужена преузела обавезу да тужиљи обрачунава и исплаћује плату по коефицијенту 11,20, таква њена обавеза по становишту првостепеног суда није у складу са императивним одредбама које се у овом случају морају применити - Законом о платама у државним органима и јавним службама и означеном Уредбом, јер се плате запослених у јавним службама финансирају из буџета Републике Србије. Због тога, по схватању тог суда, тужена није имала основ да тужиљи плату обрачунава и исплаћује по коефицијенту 11,20 јер је Уредбом Владе Републике Србије за обрачун и исплату плате запослених у јавним службама на пословима које је тужиља обављала предвиђен коефицијент 8,62, при чему исплата тзв. „дodatка на плату“ који је у једном временском периоду исплаћиван свим запосленима није од утицаја на изложено становиште по питању правилности обрачуна тужиљине плате.

Другостепени суд не прихвата изложено правно становиште нижестепеног суда. По схватању тог суда, Закон о платама у државним органима и јавним службама у Уредба о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавном сектору нису ограничавајући фактор за утврђивање већих плата јер је чланом 12. наведеног закона прописано да јавне службе које остваре приходе који нису јавни приходи у смислу Закона о јавним приходима и јавним расходима, односно које остварују сопствене приходе из допунског рада и пружањем других услуга, могу увећати плате утврђене у складу са законом и актом Владе из члана 8. тог закона (Уредбом) до висине оствареног прихода, а највише 30% по запосленом. Следствено томе, по мишљењу тог суда, уговор о раду закључен између странака којим је утврђен коефицијент за обрачун и исплату тужиљине плате од 11,20 није противан законским и подзаконским актима јер коефицијент тужиљине плате од 8,62 није увећан за више од 30%, тако да је тужена дужна надокнадити штету тужиљи у висини утврђене разлике са припадајућом затезном каматом, при чему је без значаја њен навод да није имала финансијских могућности за исплату увећане плате.

Овакво правно становиште другостепеног суда није прихватљиво.

Начин утврђивања плата, додатака, накнада и осталих примања запослених у јавним службама које се финансирају из буџета Републике Србије, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе уређен је Законом о платама у државним органима и јавним службама („Службени гласник Републике Србије“, број 34/01 ... 92/11). Тим законом (члан 8) прописано је да се коефицијент за обрачун и исплату плата именованих и постављених лица и запослених из члана 1. тачке 1, 3, 4. и 5. тог закона утврђује актом Владе којим се запослени разврставају у платне разреде према звањима, занимањима или пословима. Истим законом предвиђена је могућност за јавне

службе које остваре приходе, који нису јавни приходи у смислу Закона о јавним приходима и јавним расходима, за увећање плате утврђене у складу са тим законом и актом Владе из члана 8. тог закона, али само до висине тако оствареног прихода и максимално 30% по запосленом (члан 12. став 1).

Аргументи другостепеног суда за преиначење првостепене пресуде и усвајање тужбеног захтева у овом спору засновани су на чињеници да тужена остварује сопствене приходе и да је зато запосленима, укључујући и тужиљу, исплаћивала плату у већем износу од припадајуће по Уредби Владе Републике Србије. Међутим, по становишту ревизијског суда, управо зато није прихватљиво становиште тог суда да је без значаја финансијска немогућност тужене да у спорном периоду исплаћује тужиљи увећану плату. Сагласно члану 12. став 1. Закона о платама у државним органима и јавним службама, плата запослених утврђена у складу са тим законом и актом Владе из члана 8. тог закона може се увећати само до висине тако остварених прихода (максимално 30%). Због тога чињеница да ли је тужена у спорном периоду остваривала сопствене приходе и у ком износу, није небитна како за одлуку о основаности тужбеног захтева тако и за одлуку о његовој висини, а та чињеница за сада није утврђена.

Из тог разлога, побијана другостепена пресуда је морала бити укинута у делу којим је усвојена жалба тужиље и делимично преиначена првостепена пресуда, и предмет у том делу враћен другостепеном суду на поновно суђење.

У поновљеном суђењу другостепени суд ће, имајући изложено у виду, одлучити о тужиљиној жалби.

Укинута је и одлука о трошковима другостепеног поступка зато што зависи од коначног исхода по тужиљиним редовним правним леку.

Сходно изложеном, на основу члана 416. став 2. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић